

Ardayda oo had iyo jeer Badqabta
Su'aalaha Had iyo Jeer la Iswaydiyo

Iskuulkiinu Nabad Ma Yahay?

Haa. Haddii aan ka cabiro dhanka statistic-ka iskuulka waa meesha ugu amaanka badan oo waligiis ilmuu ku noolaan karo. Ameerika waxaa ku nool in ka badan 50 milyan oo caruurta iskuulka dhigata ah. Ixtimaalka ah in cunug iskuulka uu ku dhinto waa hal mid 2 milyan oo kasta. Dugsiyada Dadwaynaha ee Staint Paul (SPPS) waxaa ka go'an inay iskuulada ka dhigaan meel amaan iyo badbaado u leh ilmaha oo ay wax ku bartaan kuna koraan.

Iskuulada oo dhami ma leeyihii qorshaha xaalandaha degdega ah?

Haa. Iskuul kasta wuxuu leeyahay qorshaha amaanka iyo badbaadada - oo iskuulkaas loo sameeyey - qorshahaas oo biloowga sanad walba dib loo cusboonaysiyo. Kulan ay isku soo hor-fariistaan maamulka iskuulada degmada, shaqaalah Maamulka Nabadgalyada degmada ayaa waxay sanad walba bilowgiisa isugu yimaadaan kulan lagu eegayo baahida khaaska ah ee dhisma walba.

Iskuulada SPPS Qoryo ma loo ogolyahay?

Maya. Nidaamka Guddoonka waxbarashada ee 903.00 ayaa wuxuu xaaraantinimaynayaa in iskuulada qori loo soo qaato. Waxaa laga yaabaa in saamaxaad la siyo:

- Sarkaalka Nabadgalyada oo shaqada ku jira
- Shaqaalah Maamulka Nabadgalyada ee shaqada kaga jira xarunta waxbarashada degmada
- Qof fasax qoraal ah oo rasmi ah ka haysta Gudoomiya Waxbarashada Degmada

Tilaabo sharciga waafaqsan ayaa laga qaadayaa qof kasta oo ku xadgudba nidaamkaan.

Ma la tijaabiyey in loo baahanyahay iyo kale in qalabka biraha lagu baaro la dhigo albaabada hore ee iskuulada laga soo galayo?

Qiimaynta baahida amaanka ee dugsiyada SPPS waxaa si joogta ah loo sameeyaa sanad walba. Markii aan eegnay habka wadanka oo dhan looga shaqeeyo iyo mustawaha kambaniyada (industry) isla markaana ayadoo aan si aad isugu dhoow aan iskula shaqaynayno hay'addayada sharci fulinta waxaan tixgalinay qalabka biraha lagu baadho ee gacanta lagu qaato inuu nooga wanaagsanyahay laguna isticmaali karo dhismayaasha iskuulada iyo dhacdooyinka kale ee iskuulada markii loo baahdo.

Albaabada iskuulada dhamaantood marka laga reebo albaabka hore ee wayn maxiranyihiin dibada ma ka xiranyihiin inta iskuulku socdo?

Haa. Arintaani waa mustawaha degmadu ku shaqayso. Si kastaba ha ahaatee, barnaamijyada qaarkood waxaa laga yaabaa inay xaaladu xitaa intaas ka sii adagtahay waxayna ku xirantahay haddba siddii loogu baahdo.

Dadka iskuulka soo booqanaya ma looga baahnayahay inay xirtaan nooc waxyaabaha lagu aqoonsado ah (ID)?

Haa. Arrintan waxaa looga baahnyahay dhammaan sikuullada. Qaanuunka gobolka Minnesota 609.305 wuxuu sheegayaa inay dambi tahay in dhisme ama guri la'iska soo galo iyadoon dadka maamula la'ogeysiinin joogitaanka. Ka akhriso [lifaaqan](#).

Maxaa la samayn karaa si loo wanaajiyo galitaan la'aanta ama kontoroolka iskuulada?

Qiimaynta had iyo jeer si joogto ah ayaa loo sameeyaa. Galitaanka dhismayaasha waxaa jira waxyaabo had iyo jeer lagu kordhiyo sida shaqaalaha, qalabka tiknooloziyada iyo dadaal loogu jiro miisaaniyaddiisa loogu talagalay in sare loogu qaado.

Maxay tahay sababta aanay albaabadada oo dhan had iyo jeer loo xirayn?

Dugsiyada SPPS waxay doonayaan inay hab miisaaman u ambaqaado nabad galyada shaqaalaha, ardayda iyo baahida loo qabo soo dhawaynta qoysaska iyo bulshada aan isla shaqayno. Si kastaba ha ahaatee nabadgalyada waxaan had iyo jeerba siinaa ahmiyada ugu wayn.

Albaabada fasaladu ma xirmaan?

Haa.

Fasal walba talefoon ma yaalaa?

Haa.

Ma jiraan saraakiisha boliiska ama waardiyaaal iskuulada ka shaqaynaya?

Haa. Waaan leenahay 8 Saint Paul Police School Resource Officers (SROs), oo iskuulada si toos ah ula shaqeeya. Saraakiishani waxay ka hawl-galaan iskuullo khaas ah, isla markaana waxay heegan u yihiin inay caawiyaan iskuullada oo dhan haddii laga soo wacdo. Sidoo kale, Dugsiyada SPPS waxay leeyihiin waardiyeyaa caawiya goobaha iskuullada, basaska iyo waliba iskuxidhka arrimaha ammaanka ee degmada oo dhan.

Iskuuladu ma leeyihiin cajalada kaamarada fiidyoowga ee sahanka?

Haa. Cajlada sahanka fiidyoowga waxaa lagu isticmaalaa dhowr meelood oo ka tirsan Dugsiyada Dadwaynaha ee Sint Paul iyadoo goobo kale lagala socon karo xarakaadka. SPPS waxay mar walba sii casriyaynayaan ooy kordhinayaan cajaladaha fiidiyowga.

Iskuuladu ma leeyihiin gambaleel laga dhawaajiyo si ay shaqaalaha iyo ardaydu u ogaadaan waxa la samayn karo haddii qof tuug ah ama caadi u hubaysan oo hub isticmaalaya uu dhismaha soo galo?

Haa. Dhammaan dugsiyada SPPS waxay ugu yaraan shan jeer sanadkii sameeyaan carbis lagu baraktisgaraynayo in haddii loo baahdo amaan ahaan iskuulka albaabada laysugu dhufto. Iskuul kasta waxaa shardi ku ah inuu ugu yaraan shan jeer carbiskaan qabto sanad kasta. Carbis kasta waxaa diyaarinaya oo wakhti u dajinaya maamulka iskuulkaas waana la duubayaa warbixin ayaana laga diyaarinaya, waxaana qiimaynaya shaqaale ka tirsan waaxda Nabadgalyada iyo Maamulka Xaaladaha Degdegga ah ee loo yaqaan Security and Emergency Management (SEM).

Maxaa ardayda dugsiyada hoose la baraa inta lagu jiro carbiska noocaan ah?

Fariinta guud waa in ardaydu si dagan ayagoo aamusan ay u qaataan awaamiirta macalimiintoodu farayaan. Nidaamyadaan waxaa ku jira in fasalka laga dhigo mid amaan ah ama ardaydu ku badbaadi karto iyo in ardayda la geeyo meelaha aan si dhib yar lagu arki karin ee qolka.

Ma jiraan wax adeeg ah oo loo heli karayo caruurta iyo waalidiinta laga yaabo inay u baahdaan kaalmo dheeraad ah haddii ay dhacdaba arin qaracan leh?

Haa. Waxaa jira koox lagu magacaabo Crisis Response Teams oo si gaar ah loogu taba baray arimahaas oo 24-ka saac ee maalin walba todobada casho ee asbuuca. Lataliyayaasha iskuulada iyo shaqaalaha bulshada (social workers) ayaa si toos ah ula shaqaynaya cidii u baahata ama sahlaya adeegyada ayadoo la isticmaalayo bulshada ku haboon ee aanu wada shaqayno.

Xageebaan ka heli karaa macluumaad dheeraad a ku saabsan nabadgalyada iyo badbaadada dugsiyada SPPS?

Waxaad ka eegtaa halkaan: <http://spps.org/safety>